DE SLIJPKRUIK
ECOLOGISCH ADVIESBUREAU

Ecologische quickscan
Kerkenland te Vaassen

DE SLIJPKRUIK
ECOLOGISCH ADVIESBUREAU

Het Laar 30d

6733BZ Wekerom

0318 655 626

ecologie@deslijpkruik.nl

www.deslijpkruik.nl

Colofon

Titel	Ecologische quickscan plangebied Kerkenland te Vaassen
Betreft	Verkennende natuurtoets i.h.k.v. woningbouw
Locatie	Diverse percelen tussen Pastoorsweg - Laan van Fasna - Heggerenk te Vaassen
Auteur(s)	J. Mossink BSc
Contactpersoon	J. Mossink (mossink@deslijpkruik.nl)
Datum	19-12-2024
Status	Versie 3

Aansprakelijkheid
Dit onderzoek is uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren zijn niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van een quickscan niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en –beheer. Ook dient er rekening te worden gehouden met veranderingen in wet- en regelgeving. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar. De Slijpkruik Ecologie BV is niet aansprakelijk voor beslissingen die de opdrachtgever neemt naar aanleiding van het door De Slijpkruik Ecologie BV uitgevoerde onderzoek. Daarnaast is De Slijpkruik Ecologie BV niet aansprakelijk voor gevolgschade, of voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van uitgevoerde onderzoeken door De Slijpkruik Ecologie BV.

© De Slijpkruik Ecologie B.V. (2024)
Niets uit dit rapport mag openbaar worden gemaakt of gepubliceerd door middel van; druk, fotokopie of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van De Slijpkruik Ecologie B.V. of de opdrachtgever.

Wijze van citeren: Mossink, J., 2024, *Ecologische quickscan plangebied Kerkenland te Vaassen*, De Slijpkruik Ecologie BV.

Omslagfoto: Impressie van het plangebied. Bronvermelding; foto's zijn door de auteur gemaakt tenzij anders aangegeven.

Inhoud

1 Inleiding **4**

1.1 Aanleiding en doel
1.2 Beschrijving locatie en ingreep
1.3 Opzet onderzoek
1.4 Kwaliteitsborging

2 Soortenbescherming **8**

2.1 Vaatplanten
2.2 Vogels
2.3 Vleermuizen
2.4 Overige zoogdieren
2.5 Amfibieën
2.6 Reptielen
2.7 Vissen
2.8 Overige soortgroepen

3 Rode Lijst & specifieke zorgplicht **18**

3.1 Resultaten en effectbeoordeling
3.2 Specifieke zorgplicht

4 Gebiedsbescherming & houtopstanden **19**

4.1 GNN en andere provinciaal beschermde natuurgebieden
4.2 Natura 2000
4.3 Houtopstanden

5 Conclusies en aanbevelingen **23**

5.1 Overzicht van de bevindingen
5.2 Conclusies en aanbevelingen

Bijlagen **28**

Bijlage 1 Sfeerimpressie van het plangebied

Bijlage 2 Samenvatting wettelijk kader

1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt uitgewerkt wat de aanleiding en het doel van het uitgevoerde onderzoek is. Ook wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de beoogde ingreep. Daarnaast komt ook de methode van het onderzoek aan bod.

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van de initiatiefnemer voerde adviesbureau De Slijpkruik Ecologie B.V. een ecologische quickscan uit op het plangebied Kerkenland tussen de Pastoorsweg, Laan van Fasna en Heggerenk in Vaassen. Het betreft een perceel met overwegend agrarische percelen en een verhard depot. Het voornemen bestaat om op deze locatie ongeveer 160 tot 170 woningen te ontwikkelen. Het plan bevindt zich nog in de initiatieffase, hetgeen betekent dat de plannen nog aan wijzigingen onderhevig kunnen zijn.

In het kader van de ontwikkelingen is toetsing aan de Omgevingswet, onderdelen 'soortenbescherming' en 'gebiedsbescherming' noodzakelijk, omdat effecten op beschermde soorten en natuurgebieden niet op voorhand zijn uitgesloten. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige inschatting wordt gemaakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Ook wordt het effect van de ingreep op nabijgelegen Natura 2000-gebieden of provinciaal beschermde natuurgebieden, zoals het Gelders Natuurnetwerk (GNN), beoordeeld. De quickscan betreft een momentopname, er kan dus geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur. Denk hierbij bijvoorbeeld aan migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en –beheer na afloop van het onderzoek. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaarder beschermde soorten maximaal drie jaar.

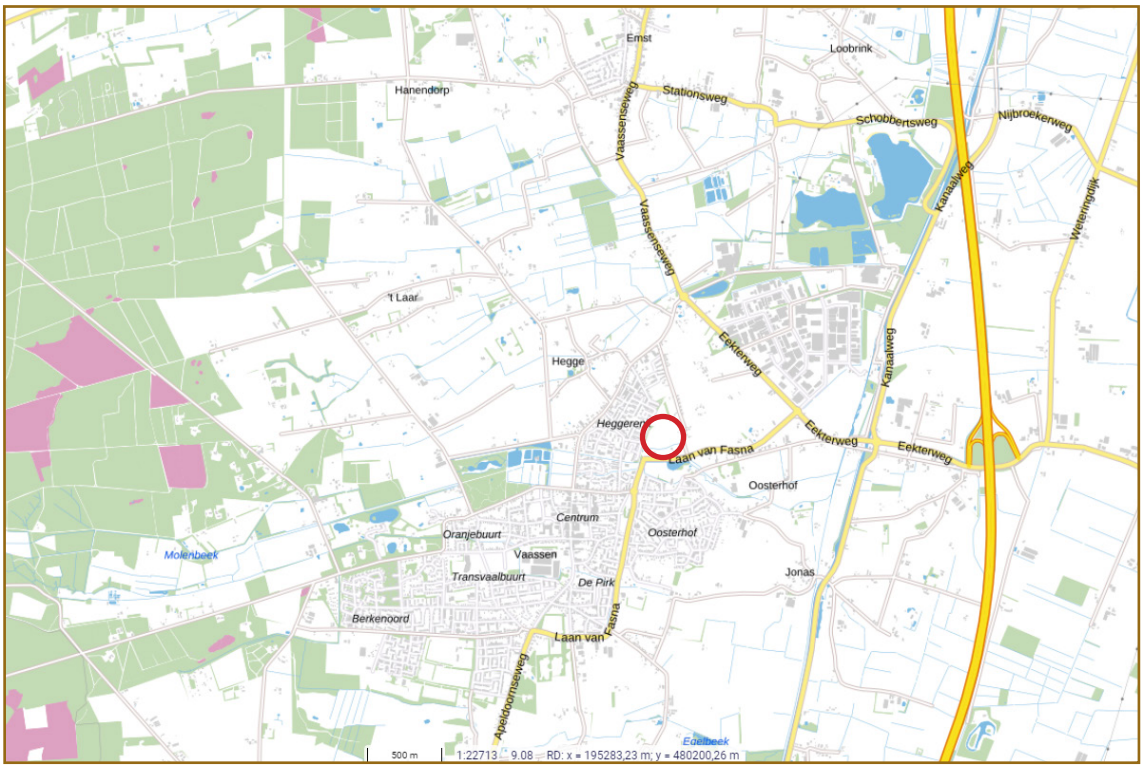
1.2 Beschrijving locatie en ingreep

1.2.1 Beschrijving locatie

Het plangebied ligt aan de noordoostrand van de bebouwde kom van Vaassen, gemeente Epe in de provincie Gelderland (zie afbeelding 1.1 t/m 1.4). Het bestaat uit agrarische percelen en in de zuidoosthoek een verhard depot voor infrawerken en parkeerterrein. Het depot, parkeerterrein, een perceeltje met kweekgoed, en graslandperceel in de noordoosthoek en twee groenstroken zijn eigendom van de gemeente Epe, de overige terreindelen zijn in bezit van een combinatie van projectontwikkelaars BEMOG en Explorius. Een tegen de Pastoorsweg gelegen agrarisch perceel is particulier eigendom en geen onderdeel van voorliggend onderzoek.

Bebouwing ontbreekt binnen het plangebied. De afgelopen jaren waren enkele percelen in gebruik als maïsakker, maar momenteel zijn deze weer in gebruik als grasland. Dit geldt voor het merendeel van het terrein. Aan de oostkant is een perceeltje in gebruik voor kweekgoed, dit is ten noorden van de inrit naar de parkeerplaats vanaf de Pastoorsweg. Ook in de noordwesthoek was een gedeelte in gebruik voor de kweek van kerstbomen, maar inmiddels niet meer.

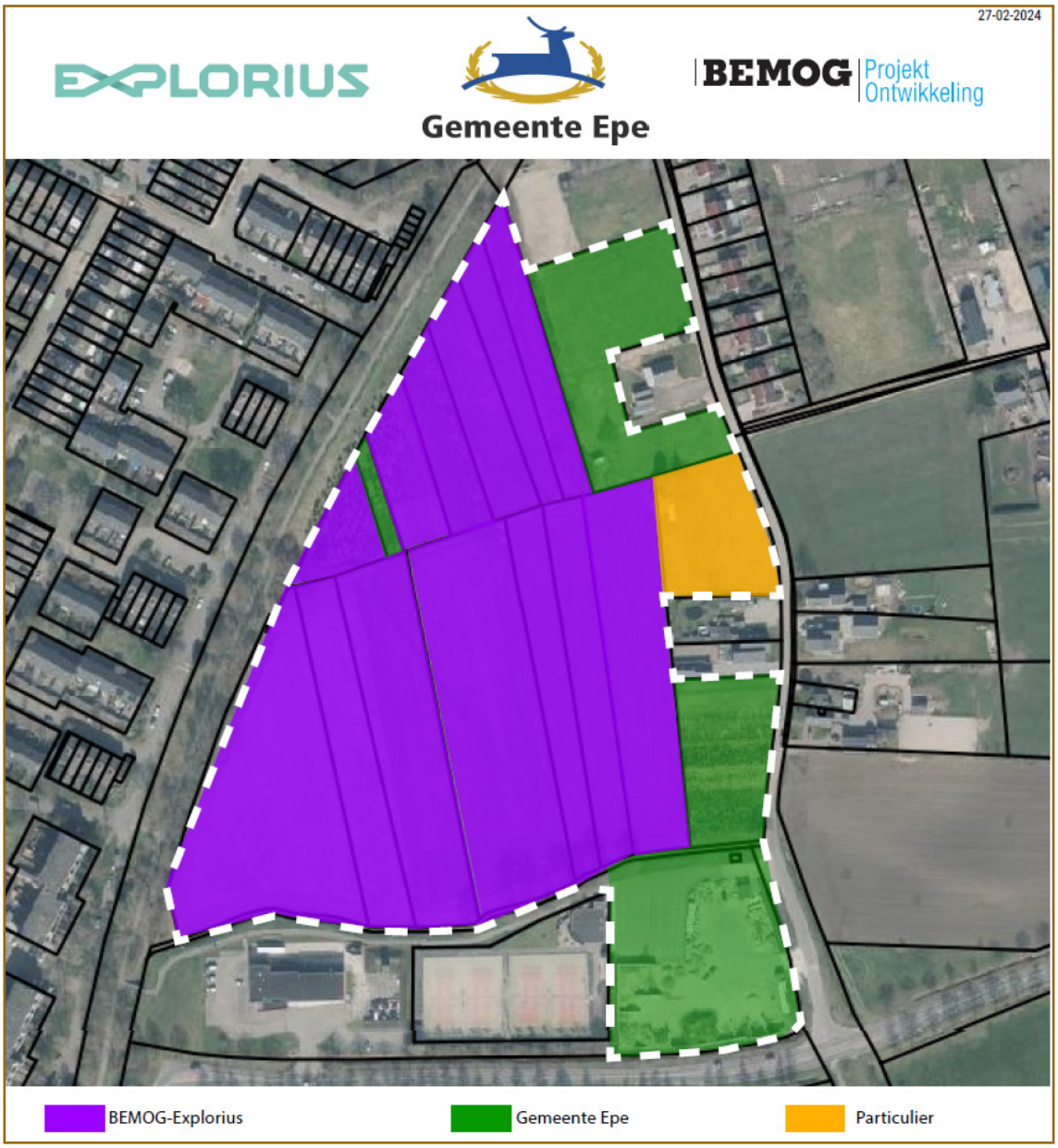
Ten westen van het plangebied ligt een fietspad op wat decennia geleden het traject van de spoorlijn tussen Apeldoorn en Zwolle was (ook wel 'Baronnenlijn' genoemd). Daarachter ligt de jaren'70 woonwijk Heggerenk. Aan de zuidkant zijn een brandweerkazerne en tennisvereniging gesitueerd met weer zuidelijk daarvan de rondweg Laan van Fasna die het dorp Vaassen verbindt met bedrijventerrein Eekterveld, de A50 en de dorpen ten noorden van Vaassen. Langs de Pastoorsweg is bebouwing aanwezig in de vorm van vrijstaande woningen, tweekappers en

Afbeelding 1.1: Kaart met ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van Vaassen en omgeving. Schaal: circa 1 op 24.000. Bron: PDOK BRT achtergrondkaart (app.pdok.nl/viewer).

Afbeelding 1.2: luchtfoto van het plangebied (rood kader). Bron: PDOK luchtfoto (app.pdok.nl/viewer). Bron luchtfoto: gemeente Epe.

Afbeelding 1.4: Situatieschets percelen behorend tot het plangebied. Het geel aangeduide particuliere perceel is geen onderdeel van voorliggende quickscan. Bron: BEMOG-Explorius en gemeente Epe.

een tijdelijke vestiging van een supermarkt. Verder bestaat het gebied tussen Pastoorsweg en Eekterveld vooral uit agrarische graslandpercelen, maïsakkers en enkele vrijstaande woningen met bijbehorende erven.

1.2.2 Beschrijving ingreep

De beoogde ontwikkeling bestaat uit het realiseren van een woonwijk. Hiertoe dient het terrein eerst bouwrijp gemaakt te worden. Hiertoe vinden werkzaamheden op de agrarische percelen plaats, evenals op het verharde depot tussen tennisvereniging en Pastoorsweg. De insteek is dat de aanwezige bomen zoveel mogelijk behouden blijven en worden ingepast in het plan. In de woorden van de ontwikkelaar: het landschap is leidend. De langgerekte boomstrook door het terrein en de restanten van een voormalige spreng moeten een plek krijgen in het plan. Echter, gezien de vroege fase van de planvorming op het moment van uitvoering van de quickscan was nog niet bekend hoe het uiteindelijke plan er exact uit gaat zien.

1.3 Opzet onderzoek

De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), websites et cetera), veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies. Voor het bronnenonderzoek zijn de NDFF-waarnemingen van de afgelopen 5 jaar binnen een straal van ongeveer 2 kilometer van het plangebied opgevraagd. Waar nodig zijn andere bronnen, of oudere verspreidingsgegevens geraadpleegd. De uitvoerend ecoloog is bovendien woonachtig in de omgeving en heeft daardoor veel kennis van het plangebied en omgeving.

De locatie is onder andere op 18 april 2024 bezocht door J. Mossink, ecoloog van adviesbureau De Slijpkruik Ecologie BV. Tijdens het veldbezoek is het onderzoeksgebied verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is in het bijzonder gelet op (mogelijke) jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels, verblijfplaatsen van vleermuizen, sporen van zoogdieren en het daadwerkelijk voorkomen van beschermde soorten. Het locatiebezoek is onder bewolkte omstandigheden uitgevoerd bij een temperatuur van 12 ºC. Op 20 mei is de locatie nogmaals bezocht om foto's te maken en om er zeker van te zijn dat geen groeiplaatsen van Japanse duizendknoop zijn gemist tijdens het eerste veldbezoek.

1.4 Kwaliteitsborging

Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. De Slijpkruik Ecologie B.V. is kandidaat van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en hanteert haar richtlijnen, soortinventarisatieprotocollen en/of richtlijnen uit kennisdocumenten van BIJ12. Op regelmatige basis vindt toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen plaats met gemeenten, provincies en collega-onderzoekers.

2 Soortenbescherming

De Omgevingswet maakt onderscheid tussen soortenbescherming, gebiedsbescherming en beschermde houtopstanden. Bij het onderdeel 'soortenbescherming' wordt de aanwezigheid van beschermde soorten en de beoordeling van een mogelijk (in)direct effect door de voorgenomen activiteiten op deze soorten behandeld. Als er sprake is van een mogelijk negatief effect, dan zijn vervolgstappen zoals aanvullend onderzoek en mogelijk planaanpassing nodig.

2.1 Vaatplanten

Vanuit de NDFF zijn geen waarnemingen van beschermde plantensoorten uit het plangebied of binnen een straal van 1 kilometer. Op grotere afstand zijn waarnemingen bekend van rood peperboompje, een dwergstruik van overwegend kalkrijke loofbossen waarvan de verspreiding voornamelijk beperkt is tot de Achterhoek en Zuid-Limburg (bron: Flora van Nederland). Van beschermde soorten zijn ook geen groeiplaatsen bekend op sportvelden. Beschermde planten vereisen doorgaans specifieke omstandigheden voor vestiging of handhaving, zoals kalkhoudende grond of drassige omstandigheden. Dergelijke bijzondere omstandigheden zijn niet aanwezig in het plangebied en bovendien wordt het terrein intensief beheerd waardoor de kans op aantreffen van bijzondere planten op voorhand verwaarloosbaar wordt geacht.

Bij het veldbezoek zijn op de sportvelden, tussen de halfverharding rond de bebouwing en in bermen uitsluitend algemene kruiden en grassen waargenomen. Op basis van het veldbezoek, gebiedskenmerken en typering van het perceel als hoofdzakelijk sportvelden en bebouwing is aanwezigheid van beschermde plantensoorten uit te sluiten.

Effect: Aanwezigheid van beschermde planten is uitgesloten. Aandachtspunt is de aanwezigheid van de invasieve exoot Japanse duizendknoop in het zuidelijke deel van het plangebied. Deze soort staat op de Unielijst van invasieve exoten. Verspreiding dient voorkomen te worden. Het is belangrijk om zeer zorgvuldig te werken op de groeilocaties en binnen een ruime straal rondom de groeiplaatsen omdat zelfs kleine fragmenten van één tot enkele centimeters kunnen uitgroeien tot nieuwe planten. Stel een werkprotocol op met een beschrijving van de maatregelen om verspreiding te voorkomen.

Afbeelding. 2.1 en 2.2: Groeiplaatsen van de invasieve exoot Japanse duizendknoop, ten noorden van het voet-/fietspad tussen Jasmijnstraat en Pastoorsweg. Verspreiding van deze soort dient voorkomen te worden.

2.2 Vogels

Vogels met jaarrond beschermde rust- en nestplaatsen categorie 1 t/m 4

Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen, maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing. Daarnaast gaat het om soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode in gebruik wordt genomen. Ook andere onderdelen van de leefomgeving die van belang zijn voor het functioneren van een jaarrond beschermde nestplaats zijn beschermd, zoals schuil- en slaapplekken van huismussen en jachtgebied van uilen en roofvogels. Deze soorten worden opgedeeld in categorieën waarbij de nestplaatsen (en bijbehorende functionele leefomgeving) van categorie 1 t/m 4-soorten onder alle omstandigheden beschermd zijn.

Huismus en gierzwaluw

Bebouwing ontbreekt in het plangebied. Nestplaatsen van gierzwaluw zijn daarom uitgesloten. Huismussen nestelen incidenteel in dichte groenstructuren bij gebrek van nestgelegenheid in bebouwing als wel aan alle andere eisen qua leefomgeving voldaan wordt. Tijdens het veldbezoek is echter vastgesteld dat huismussen met zekerheid niet in de groenstructuren nestelen. In de omgeving zijn voldoende potentiële nestplaatsen in de vorm van bebouwing met pannendaken aanwezig. In de wijk Heggerenk ten westen en op de erven langs de Pastoorsweg broeden op meerdere plekken huismussen. In de randen van het plangebied wordt mogelijk af en toe gefoerageerd door huismussen. Van essentieel foerageergebied of andere beschermde gebiedsfuncties is geen sprake omdat alle benodigde leefgebiedonderdelen rondom de nestplaatsen in de woonwijk en op de erven van de woningen zelf aanwezig zijn en het plangebied vanwege het ontbreken van geschikte schuilgelegenheid slechts beperkt geschikt is als foerageergebied.

Kerkuil en steenuil

De kerkuil komt in het overgrote deel van het buitengebied rond Vaassen voor. Binnen het plangebied zelf ontbreken mogelijke nestplaatsen, en ook in de directe omgeving zijn geen broedlocaties bekend. Verspreid uit de omgeving zijn waarnemingen van kerkuilen bekend, bijvoorbeeld langs de Laan van Fasna en de Deventerstraat ten zuidoosten van het plangebied. Vanuit het plangebied zelf zijn geen waarnemingen bekend. Kerkuilen hebben een relatief groot territorium waardoor incidentele aanwezigheid in het plangebied niet is uitgesloten. Gezien de afstanden tot bekende nestplaatsen en de ruime beschikbaarheid van foerageergebied in de omgeving is echter redelijkerwijs uitgesloten dat het plangebied van wezenlijk belang is voor de kerkuil.

Ook de steenuil komt in het buitengebied rond Vaassen op de meeste plekken voor. Steenuilterritoria zijn beduidend kleiner dan die van kerkuil en concentreren zich in de regel binnen een straal van enkele honderden meters rond de nestplaats. De afgelopen 5 jaar is door de auteur van deze quickscan op vrijwillige basis onderzoek gedaan naar territoria van steenuil in de omgeving van het plangebied door in het broedseizoen het geluid van een roepende steenuil af te spelen. De uitvoering hiervan komt overeen met de onderzoekseisen zoals genoemd in het Kennisdocument Steenuil van BIJ12. Vanuit het plangebied en de naastgelegen erven zijn geen roepende steenuilen gehoord of gezien. Op een afstand van meer dan 500 meter in noordoostelijke en zuidoostelijke richting zijn wél territoria vastgesteld, maar gezien de afstand tot het plangebied is uitgesloten dat het plangebied essentieel foerageergebied voor steenuil is. De resultaten van het steenuilonderzoek worden in een afzonderlijke rapportage beschreven en ter beoordeling aan bevoegd gezag voorgelegd.

Ooievaar

Binnen het plangebied en in de directe omgeving staan geen nestpalen voor ooievaars en er zijn

geen bomen, masten of andere plekken met ooievaarsnesten. Aanwezigheid van ooievaarsnesten binnen invloedssfeer van het plangebied is daarom uitgesloten. Foeragerende ooievaars kunnen incidenteel worden aangetroffen in het plangebied maar van essentieel leefgebied is geen sprake aangezien er volop alternatieven in de omgeving beschikbaar zijn.

Buizerd, havik, ransuil, roek, sperwer

In en rond het plangebied zijn enkele bomenrijen en solitaire bomen aanwezig. Hierin zijn geen nesten aangetroffen die mogelijk van roofvogels of ransuil zijn. Buizerd en sperwer komen in de omgeving voor. Buizerds komen overal rond Vaassen voor en het plangebied zal onderdeel zijn van het leefgebied. Gezien de geschiktheid van grote delen van het buitengebied ten oosten van Vaassen en het ontbreken van een nest binnen of direct naast het plangebied is van essentieel leefgebied geen sprake. Sperwer komt met name in de naastgelegen woonwijk voor waar volop prooien aanwezig zijn in de vorm van huismussen en mezen. Omdat het plangebied overwegend uit open terrein bestaat is dit als jachtgebied hooguit aan de westrand langs het fietspad en ter hoogte van de noordelijke groenstrook geschikt. Van de ransuil ontbreken nesten of vaste roestplekken. Dergelijke plekken zijn bijvoorbeeld wel in het kasteelpark van De Cannenburch aanwezig maar het is uitgesloten dat het plangebied een wezenlijke functie voor de ransuil heeft.

Oehoe, slechtvalk, wespendief, zwarte wouw

Aanwezigheid van deze soorten is uitgesloten. Van oehoe zijn geen broedgevallen rond Vaassen bekend en geschikt leefgebied ontbreekt. Hetzelfde geldt voor zwarte wouw. Wespendief komt vooral op de Veluwe voor maar geschikte nestbomen ontbreken in het plangebied. Bovendien is de wespendief vanwege de relatief verstoringsgevoelige ligging met rondom bebouwing niet te verwachten. De slechtvalk nestelt op hoge gebouwen, schoorstenen of masten die niet aanwezig zijn binnen het plangebied of in de directe omgeving.

Effect broedvogels jaarrond beschermd nest categorie 1-4: De quickscan wijst uit dat potentiële jaarrond beschermde nesten binnen het plangebied zijn uitgesloten. Binnen een straal van een kilometer rond het plangebied zijn waarnemingen van steenuil bekend. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk om te bepalen of het plangebied wezenlijk onderdeel is van een steenuilterritorium. Dit onderzoek is toevalligerwijs al uitgevoerd. Er is vastgesteld dat het plangebied geen onderdeel is van één of meerdere steenuilterritoria. De resultaten van het steenuilonderzoek worden in een afzonderlijke rapportage beschreven en bij de vergunningaanvraag ingediend.

Effecten op overige vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten uit categorie 1 t/m 4 zijn uitgesloten. Ten aanzien van deze soorten zijn geen vervolgacties nodig.

Vogels categorie 5 (nestplaats en bijbehorende functionele leefomgeving jaarrond beschermd tenzij aantoonbaar voldoende alternatieven in omgeving)

Broedvogels van categorie 5 zijn soorten waarvan de functionele leefomgeving jaarrond beschermd is, tenzij is aangetoond dat er voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is voor de betreffende soort(en) om zich te kunnen vestigen. Deze vogels komen weliswaar vaak terug naar de plaats waar zij het jaar ervoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar ze beschikken in principe over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen als er alternatieven beschikbaar zijn.

Het plangebied en directe omgeving is in potentie geschikt voor boomklever, boomkruiper, ekster, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, koolmees, pimpelmees, spreeuw en zwarte kraai. Binnen het plangebied zijn geen bomen met holtes aangetroffen waardoor nesten van holenbroeders zoals spechten en spreeuwen binnen het plangebied zelf zijn uitgesloten. Niet alle bomen langs het fietspad ten westen van het plangebied zijn volledig geïnspecteerd waardoor broedgevallen aldaar niet zijn uitgesloten. Voor de te verwachten soorten geldt dat het belang van het plangebied naar verwachting gering is en dat er

voldoende alternatieven in de omgeving beschikbaar zijn. Voor wat betreft het depot: in theorie kan een soort als zwarte roodstaart hier nestelen, echter is dit de afgelopen jaren dermate intensief gebruikt dat er tot op heden geen broedgevallen geweest zijn (eigen waarnemingen J. Mossink). Wanneer het gebruik minder intensief wordt zal de kans op vestiging toenemen en dient rekening te worden gehouden met deze soort.

Effect: Voor categorie 5-soorten zijn de mogelijkheden binnen het plangebied beperkt en zijn voldoende alternatieven in de directe omgeving beschikbaar. Eventuele nesten zijn derhalve niet jaarrond beschermd. Voor de categorie 5-soorten geldt wel dat eventuele nesten beschermd zijn zolang deze in gebruik zijn. Hiervoor gelden dezelfde maatregelen als voor overige algemene broedvogels, zie de volgende paragraaf. In de periode september t/m februari is de kans op broedgevallen vrijwel nihil. Raadpleeg voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogeldeskundige om te bepalen of de werkzaamheden tot verstoring van broedgevallen kunnen leiden en pas zo nodig de uitvoeringsperiode of werkwijze aan.

Overige broedvogels

Van de overige broedvogels is het nest alleen beschermd wanneer dit in gebruik is. In het opgaand groen in en rondom het plangebied kunnen algemene broedvogels nestelen. Bijvoorbeeld in bomen, struiken en braamstruweel. Als er braakliggende grond of kort gras aanwezig is kunnen hier grondbroeders zoals kievit en gele kwikstaart nestelen, hoewel dergelijke soorten in het broedseizoen van 2024 niet zijn waargenomen binnen het plangebied (eigen waarnemingen J. Mossink). Vogels uit deze categorie zijn relatief flexibel in het vinden van nestplaatsen en kunnen van jaar tot jaar op verschillende plekken nestelen. Aan- of afwezigheid tijdens het veldbezoek zegt niet zo veel over bijvoorbeeld aanwezigheid van nesten volgens broedseizoen.

Effect: De werkzaamheden kunnen tijdens het broedseizoen leiden tot negatieve effecten op algemene broedvogels. Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Indicatief wordt vaak de periode maart - augustus gehanteerd omdat in deze periode de kans op broedgevallen het grootst is. Voer mogelijk verstorende werkzaamheden daarom altijd uit buiten het broedseizoen, óf raadpleeg een broedvogeldeskundige om te bepalen of broedgevallen binnen invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn en stel de betreffende werkzaamheden in dat geval uit. De initiatiefnemer geeft aan dat in dit project een relatief flexibele planning gehanteerd kan worden waardoor dit een realistische optie is. Voor wat betreft grondbroeders wordt geadviseerd om nesten te voorkomen voorafgaand aan start werkzaamheden en in geval de werkzaamheden voor langere tijd stil komen te liggen.

2.3 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn strikt beschermd vanuit de Europese Habitatrichtlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop, renovatie en bomenkap zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineair doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied zijn beschermd. Vanuit het literatuuronderzoek zijn uit de omgeving waarnemingen bekend van franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis. Op basis van verspreidingsgegevens en gebiedskenmerken kunnen ook baardvleermuis en kleine dwergvleermuis in de omgeving voorkomen.

Verblijfplaatsen

Een aantal in Nederland voorkomende vleermuissoorten wordt voornamelijk in gebouwen aangetroffen. Een voorwaarde is dat er geschikte, toegankelijke ruimtes voor vleermuizen aanwezig

zijn. Dat zijn vaak donkere, tochtvrije ruimte die toegankelijk zijn via een geschikte opening met vrije aanvliegroute.

Omdat bebouwing ontbreekt zijn verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in het plangebied op voorhand uitgesloten. Ook in de directe nabijheid van het plangebied ontbreken mogelijkheden in gebouwen. De bomen binnen het plangebied zelf hebben geen holtes, scheuren of andere mogelijke verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen. De bomen in de bomenrij ten westen van het plangebied langs het fietspad zijn niet allemaal volledig geïnspecteerd op holtes waardoor aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen niet met zekerheid kon worden vastgesteld.

Effect verblijfplaatsen: Binnen het plangebied zijn geen potentiële vleermuisverblijfplaatsen aanwezig. Van diverse woningen aan weerszijden van het plangebied is aannemelijk dat deze geschikt zijn voor vleermuizen. Redelijkerwijs zullen deze niet verstoord worden door de werkzaamheden aangezien overlast voor omwonenden beperkt zal moeten worden en uitstraling van verlichting richting deze gebouwen normaal gesproken dus niet aan de orde is. Verblijfplaatsen in de bomenrij ten westen van het plangebied zijn niet uitgesloten. Negatieve effecten zijn niet aan de orde mits lichtverstoring voorkomen wordt. Lichtverstoring dient toch al voorkomen te worden in verband met de functie als foerageergebied en vliegroute die deze bomenrij heeft, zie ook volgende paragraaf.

Foerageergebied en vliegroutes

De bomen in en rondom het plangebied worden mogelijk gebruikt als foerageergebied door vleermuizen. De agrarische percelen zijn door hun gebrek aan dekking minder interessant als foerageergebied. In de omgeving zijn verschillende alternatieve foerageermogelijkheden. Zo liggen het kasteelpark in westelijke richting en wateren en houtopstanden rond de katholieke kerk en enkele landhuizen in zuidelijke richting.

De bomenrij langs het fietspad ten westen van het plangebied is onderdeel van een vliegroute van gewone dwergvleermuizen en laatvliegers. Binnen het plangebied zelf is geen vliegroute aanwezig. De groenstrook in het noordelijke deel sluit niet aan op andere mogelijke vliegroutes en ook andere lineaire landschapselemenenten die onderdeel kunnen zijn van een vliegroute ontbreken.

Effect foerageergebied en vliegroutes: Het plangebied zelf wordt mogelijk gebruikt als foerageergebied door vleermuizen, maar het betreft met zekerheid geen essentieel foerageergebied gezien de alternatieven in de omgeving. De bomenrijen langs het fietspad aan de westkant worden vooral door gewone dwergvleermuizen relatief intensief gebruikt om te foerageren en hebben ook een functies als vliegroute. De functionaliteit hiervan dient behouden te blijven. Het uitgangspunt van de quickscan is dat deze bomen behouden blijven. Lichtverstoring kan de functionaliteit aantasten en dient daarom voorkomen te worden.

Voer werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uit of neem maatregelen om uitstraling van kunstlicht richting bomen te voorkomen. Beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter, gebruik afgeschermde armaturen, en zorg ervoor dat lampen niet op omliggende bomen gericht worden. Het gebruik van amberkleurige verlichting wordt sindskort afgeraden omdat het effect hiervan veel minder gunstig is dan eerder gedacht. Wanneer deze maatregelen in acht worden genomen is er geen aanvullend onderzoek nodig ten aanzien van deze gebiedsfuncties.

2.4 Overige zoogdieren

Met 'overige zoogdieren' worden hier alle zoogdieren bedoeld met uitzondering van vleermuizen. Dit zijn knaagdieren, haasachtigen, insecteneters en marterachtigen. In de afgelopen 5 jaar zijn vanuit de NDFF waarnemingen bekend van de volgende beschermde zoogdieren: bever, boommarter, bunzing, damhert, das, edelhert, eekhoorn, otter, steenmarter, wezel en wolf. Daarnaast kunnen

Afbeelding. 2.3 en 2.4: Een groenstrook van enkele tientallen meters lang met struweel, takkenrillen en enkele boompjes waarin marterachtigen potentieel verblijfplaatsen kunnen hebben. Aangezien het een overzichtelijke strook betreft wordt de trefkans hoog en aanvullend onderzoek daarom zinvol geacht.

ook diverse algemene, vrijgestelde soorten zoals bosmuis, egel, haas en huisspitsmuis voorkomen.

Bever en otter

Gezien de afwezigheid van geschikte wateren binnen of in de omgeving van het plangebied kunnen bever en otter als afwezig worden beschouwd.

Damhert, edelhert en wolf

Het plangebied is aan alle kanten ingesloten door bebouwing en ligt op relatief grote afstand van de Veluwe die tot het leefgebied van damhert, edelhert en wolf behoort. Gezien de ligging van het plangebied en het ontbreken van een verbinding met bekende leefgebieden is aanwezigheid van damhert, edelhert en wolf uitgesloten.

Das

In het plangebied zelf en binnen een straal van 250 meter rond het plangebied zijn geen dassenburchten bekend. De dichtsbijzijnde bekende burchten bevinden zich ten noorden van de Emsterweg nabij de Ankerweg op ruim 500 meter afstand en in een singel in oostelijke richting eveneens op ruim 500 meter afstand. Vanuit het plangebied zijn geen waarnemingen van dassen bekend. Tijdens het veldbezoek werden nergens gebruikssporen zoals graafsporen, mestputjes, wissels of haren aan puntdraad aangetroffen. Het is daarom redelijkerwijs uitgesloten dat het plangebied wezenlijk onderdeel is van het leefgebied van de das.

Eekhoorn

In geen van de bomen binnen het plangebied zijn (bolvormige) nesten of geschikte holtes waargenomen. Aanwezigheid van eekhoornnesten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden is daarmee uitgesloten. Wel komen eekhoorns in de directe omgeving voor. Bijvoorbeeld de bomen langs het fietspad ten westen van het plangebied zijn onderdeel van het foerageergebied en toekomstige nesten zijn hier niet uitgesloten. Dit geldt ook voor de groenstrook in het noorden van het plangebied. Eekhoorns komen verspreid door de gehele Heggerenk voor en ook rond de Emsterweg in noordelijke richting en Laan van Fasna en Deventerstraat in zuidelijke richting worden ze regelmatig waargenomen. Het is daarom aannemelijk dat de bomen in het plangebied onderdeel zijn van de leefomgeving van eekhoorns.

Effect: Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van eekhoorns zijn niet aan de orde wanneer de groenstructuren met eiken in het plangebied behouden blijven. Eekhoorns gedijen ook goed in

woonwijken zolang de groenstructuren op elkaar aansluiten zodat ze zich ertussen veilig kunnen verplaatsen. Het eventueel verwijderen van enkele bomen zal niet leiden tot wezenlijke aantasting van de functionele leefomgeving. Wanneer er toch bomenrijen of groenstroken doorkruist worden door infrastructuur dient een aanvullende beoordeling te worden uitgevoerd om te bepalen of mogelijk toch sprake is van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van eekhoorns. Mogelijk is in dat geval aanvullend onderzoek en (in geval van overtreding verbodsbepalingen) een omgevingsvergunning nodig voor de eekhoorn.

Boommarter, steenmarter en kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn)

In de provincie Gelderland geldt voor de boommarter, steenmarter en kleine marterachtigen geen vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen en ontwikkelingen. In 2022, 2023 en 2024 zijn tijdens vleermuisonderzoeken in de Heggerenk regelmatig steenmarters waargenomen (bron: De Slijpkruik Ecologie). Verder zijn op een afstand van 1-3 kilometer van het plangebied enkele waarnemingen van bunzing en wezel bekend. Van hermelijn en boommarter ontbreken vanuit het plangebied waarnemingen en geschikt leefgebied. De slootkanten, braamstruwelen en de noordelijke groenstroken zijn geschikt als vaste rust- of verblijfplaats en leefgebied voor steenmarters en kleine marters. Tijdens het veldbezoek werden geen marters of sporen zoals uitwerpselen aangetroffen maar omdat deze soorten in de omgeving voorkomen en geschikt leefgebied binnen het plangebied aanwezig is kan niet worden uitgesloten dat het plangebied onderdeel is van de functionele leefomgeving. Bunzing en wezel zijn niet in het plangebied zelf waargenomen en het plangebied sluit niet direct aan op andere mogelijke leefgebiedonderdelen. Omdat relatief kleine, overzichtelijke delen van het plangebied geschikt zijn wordt de trefkans bij aanvullend onderzoek hoog ingeschat. Daarom wordt aanvullend soortgericht onderzoek geadviseerd om aan-/afwezigheid van kleine marterachtigen te onderzoeken. Van steenmarter is aannemelijk dat het plangebied onderdeel is van het leefgebied. Of vaste rust-/voortplantingsplaatsen aanwezig zijn kan niet worden beoordeeld aan de hand van de quickscan. Het depot is de afgelopen jaren dermate intensief gebruikt en op zodanige wijze dat er niet langdurig mogelijkheden voor bijvoorbeeld steenmarter geweest zijn of ten tijde van de quickscan aanwezig waren. Indien dit in de toekomst wijzigt dient alsnog rekening te worden gehouden met (mogelijke) aanwezigheid van verblijfplaatsen van steenmarter op het depot.

Effect: Negatieve effecten op steenmarter en kleine marterachtigen (bunzing en wezel) zijn niet uitgesloten. De initiatiefnemer geeft aan dat een groot deel van de groenstructuren behouden blijft, maar met name de enkele meters brede strook dicht braamstruweel met takkenrillen centraal door het plangebied zal niet behouden blijven en is geschikt als leefgebied. Aanvullend onderzoek is nodig om vast te stellen of de ontwikkelingen leiden tot aantasting van vaste rust- of voortplantingsplaatsen van steenmarter of kleine marterachtigen, waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig is. Het onderzoek naar steenmarter kan gecombineerd worden uitgevoerd met het onderzoek naar kleine marterachtigen en conform de richtlijnen van het Kennisdocument Kleine marterachtigen van BIJ12. Wanneer één of meer verblijfplaatsen worden aangetroffen is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit van de provincie Gelderland nodig. Door werkzaamheden in deze groenstructuren kan de functionaliteit van verblijfplaatsen en leefgebied worden aangetast. Een andere optie is om op voorhand al uit te gaan van aanwezigheid en een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan te vragen. Een onderdeel van een omgevingsvergunning is een activiteitenplan waarin mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven om negatieve effecten op aanwezige beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Voor het depot geldt dat bij een minder intensief gebruik en het ontstaan van materiaalstapels en dergelijke met voldoende beschutting toekomstige vestiging niet is uitgesloten, maar in de situatie ten tijde van het veldbezoek konden verblijfplaatsen worden uitgesloten.

Vrijgestelde soorten

Naast de hierboven genoemde beschermde soorten zijn diverse algemene, vrijgestelde soorten

in de omgeving te verwachten. Daarbij gaat het om algemene kleine zoogdiersoorten zoals bosmuis, egel, haas en veldmuis. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt voor deze en alle andere in het wild levende dieren de specifieke zorgplicht (Bal artikel 11.27, zie Bijlage 2). Tijdens het veldbezoek werden enkele hazen en veel sporen van hazen aangetroffen in het centrale deel van het plangebied.

Effect: Aanvullend onderzoek ten aanzien van vrijgestelde soorten zoogdieren zijn niet aan de orde. Aangaande haas, egel en andere vrijstelde soorten zal zorgvuldig handelen met inachtneming van de zorgplicht voldoende zijn. Van belang is dat mogelijke voortplantings- en overwinteringslocaties van egel worden ontzien in de kwetsbare periodes. De periode september - oktober vóór het invallen van de eerste koudeperiode is hiervoor het meest geschikt. De kwetsbare voortplantingsperiode van haas valt deels samen met het broedseizoen, maar kan al in februari beginnen bij gunstige omstandigheden. Verstorende werkzaamheden dienen buiten de voortplantingsperiode te worden uitgevoerd waarbij eventueel aanwezige dieren de kans krijgen om te vluchten in een veilige richting, in dit geval de agrarische percelen ten oosten van de Pastoorsweg. Op de website van BIJ12 is een overzicht te vinden van preventieve maatregelen tegen haasachtigen: https://www.bij12.nl/onderwerp/faunaschade/schade-voorkomen/haasachtigen/. Hier zijn verschillende methodes te vinden waarop hazen geweerd kunnen worden. Let op: deze maatregelen moeten al (ruim) voor het voortplantingsseizoen ingezet worden. Als er eenmaal jongen zijn dient gewacht te worden tot het najaar.

2.5 Amfibieën

Vanuit het literatuuronderzoek zijn geen waarnemingen van beschermde amfibieën binnen een straal van 2 kilometer rond het plangebied bekend. Op grotere afstand komen wel beschermde soorten voor, zoals de heikikker in natuurgebied Kortebroek aan de zuidkant van Vaassen. Ook zijn uit de periode 2014-2019 waarnemingen van poelkikkers bekend uit de voormalige viskweekvijvers ten zuiden van het Kievitsveld en enkele poelen in het agrarische buitengebied ten zuidoosten en noorden van Vaassen, op ruime afstand van het plangebied. Oppervlaktewater ontbreekt binnen het plangebied, met uitzondering van de aftakking van een beek langs het fiets-/voetpad tussen Jasmijnstraat en Pastoorsweg en enkele greppels rondom het plangebied. Deze watergangen staan een groot deel van het jaar droog en zijn grotendeels overwoekerd door grassen en ruigtekruiden. Voor beschermde amfibieën ontbreken geschikte omstandigheden en/of aansluiting op bestaande leefgebieden. Aanwezigheid van beschermde, niet-vrijgestelde amfibieën is daarom uitgesloten.

Wel komen algemene, vrijgestelde amfibieën in het plangebied of directe omgeving voor. Bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander komen met zekerheid in het plangebied zelf en directe omgeving voor. De sloten zijn geschikt als voortplantingswater wanneer ze in de voortplantingsperiode voldoende water bevatten. De slootkanten en ruiger begroeide terreindelen zijn geschikt als landbiotoop. De meerkikker komt voor zover bekend niet op deze locatie voor. Het depot is met het huidige gebruik slechts zeer beperkt geschikt voor amfibieën vanwege het intensieve gebruik van nagenoeg het gehele terrein, waardoor langdurig geschikte schuilplekken ontbreken.

Effect: Negatieve effecten op beschermde, niet-vrijgestelde amfibieën zijn uitgesloten. De werkzaamheden kunnen tot negatieve effecten op algemene, vrijgestelde amfibieën zoals bruine kikker en gewone pad leiden. Voor deze soorten geldt de zorgplicht. Bij werkzaamheden in of rond groenstructuren dient men rekening te houden met de mogelijke aanwezigheid van algemene amfibieën. Werk in één richting en op een rustig tempo, zodat eventueel aanwezige fauna tijd en ruimte heeft om een veilig heenkomen te zoeken.

2.6 Reptielen

Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit agrarische percelen en verharding. Er zijn geen waarnemingen van reptielen uit het plangebied bekend. Het dichtsbijzijnde bekende leefgebied van reptielen is het Cannenburgherbos, waar de ringslang voorkomt. De woonwijk Heggerenk ten westen van het plangebied vormt een barrière voor de ringslang. Er zijn geen waarnemingen ten oosten van de woonwijk bekend en het plangebied is ongeschikt als leefgebied. Aanwezigheid van ringslang is daarom uitgesloten. Voor de overige reptielensoorten die in de omgeving van Vaassen voorkomen (o.a. hazelworm, levendbarende hagedis, gladde slang en zandhagedis) bevinden leefgebieden zich op nog grotere afstand en geldt nog sterker dat het plangebied onbereikbaar en bovendien ongeschikt is. Negatieve effecten op reptielen zijn niet aan de orde.

Effect: Aanwezigheid van reptielen binnen het plangebied is uitgesloten. Effecten op reptielen zijn niet aan de orde. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van reptielen.

2.7 Vissen

In de omgeving komen de beschermde beekprik en beekforel voor. De beekforel komt hier niet van nature voor, het betreft ontsnapte exemplaren van een forellenkwekerij. De beekprik komt wel van nature rond Vaassen voor en de geschikte beken die vanaf de Veluwe richting Grift stromen zijn van groot belang voor de soort. De watergang langs het pad tussen Jasmijnstraat en Pastoorsweg is een aftakking van een beek waarin de beekprik voorkomt, maar omdat deze aftakkingen een groot deel van het jaar droog staat en eindigt in een nauwelijks stromende sloot is deze ongeschikt als leefgebied. Daarmee is uitgesloten dat de beekprik binnen het plangebied en binnen invloedssfeer hiervan voorkomt. Ook voor andere beschermde vissen geldt dat hun aanwezigheid kan worden uitgesloten. Effecten op beschermde vissen zijn niet aan de orde.

Effect: Effecten op al dan niet beschermde vissen zijn niet aan de orde. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van vissen.

2.8 Overige soortgroepen

Binnen de data van NDFF zijn waarnemingen van de volgende beschermde ongewervelden bekend: de dagvlindersoorten grote vos, grote weerschijnvlinder en sleedoornpage, de nachtvlindersoort teunisbloempijlstaart en de keversoort vliegend hert.

Grote vos, grote weerschijnvlinder en sleedoornpage

Voor foerageer- of overwinteringsmogelijkheden van grote vos, respectievelijk bloedende bomen en holle bomen, geldt dat in de omgeving ruim voldoende alternatieven beschikbaar zijn waardoor van aantasting van essentiële onderdelen van functioneel leefgebied op voorhand geen sprake is.

Grote vos is een vlindersoort die een zwervend bestaan leidt en kan daardoor op ruime afstand van voortplantings- of overwinteringsplaatsen worden aangetroffen. Omdat het slechts 2 individuele waarnemingen in de NDFF betreft binnen een straal van ca. 2 kilometer van het plangebied zijn dit zeer waarschijnlijk waarnemingen van zwervende individuen. In de groenstrook langs het fietspad staan enkele kersen die als waardplant kunnen dienen. Deze bomen blijven behouden.

De grote weerschijnvlinder leeft vooral in vochtige loofbossen. Waardplanten zijn wilgensoorten, met name boswilg en grauwe wilg. Geschikt leefgebied ontbreekt binnen het plangebied. Grote weerschijnvlinder kan daarom als afwezig worden beschouwd.

Sleedoornpage plant zich, zoals de naam al aangeeft, vooral voort in sleedoornstruwelen. Maar ook andere prunussoorten worden wel gebruikt. Binnen het plangebied is geen sleedoornstruweel aanwezig. Het is daarom uitgesloten dat het plangebied een functie heeft voor de sleedoornpage.

Teunisbloempijlstaart

De waardplanten van de teunisbloempijlstaart zijn harig wilgenroosje, basterdwederik, teunisbloemsoorten en grote kattenstaart. Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit agrarisch grasland en, in de zuidoosthoek, verharding. De waardplanten van teunisbloempijlstaart werden niet in het plangebied zelf aangetroffen tijdens het veldbezoek. Ten westen van het plangebied, in de bermen langs het fietspad, groeit de basterdwederik. Dit is buiten de begrenzing van het plangebied. Gezien de timing van het veldbezoek is mogelijk geen volledig beeld gekregen van de aanwezigheid van waardplanten. Het plangebied is echter nauwelijks geschikt voor de betreffende plantensoorten. Gezien het ontbreken van noemenswaardige groeiplaatsen van waardplanten binnen het plangebied is aanwezigheid van teunisbloempijlstaart redelijkerwijs uitgesloten.

Vliegend hert

Vliegend hert is een keversoort die in de bossen ten westen van Vaassen één van haar belangrijkste kerngebieden in Nederland heeft. Het is een soort van oude eikenbossen waarvan de larven in oude eikenstobben van dood hout leven. Met enige regelmaat worden voornamelijk mannetjes aangetroffen in de bebouwde kom van Vaassen. Dit betreft verdwaalde exemplaren die op zoek naar een vrouwtje in de verkeerde richting zijn gevlogen. Het is uitgesloten dat het plangebied een functie heeft voor vliegend hert aangezien geschikte voedselbronnen voor larven ontbreken en de afstand tot geschikt leefgebied in de Veluwerand te groot is.

Effect: Aanwezigheid van beschermde ongewervelden is uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat en het ontbreken van waarnemingen van dergelijke soorten uit de omgeving van het plangebied.

3 Rode Lijst en Specifieke zorgplicht

In dit hoofdstuk worden de bevindingen beschreven met betrekking tot soorten van de Rode Lijst die binnen het plangebied zijn aangetroffen of waarvan aanwezigheid te verwachten is, bijvoorbeeld wanneer waarnemingen uit de omgeving bekend zijn en geschikt habitat aanwezig is. In dit hoofdstuk worden enkel de soorten beschreven die op de Rode Lijst als ten minste 'kwetsbaar' zijn beoordeeld en waarvoor het plangebied een wezenlijke functie heeft. Voor soorten van de Rode Lijst waarvoor een wezenlijk negatief effect te verwachten is door toedoen van de geplande werkzaamheden, wordt beschreven op welke manier aan de specifieke zorgplicht kan worden voldaan door aanpassing van de werkwijze, het implementeren van maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of door het bieden van compenserende voorzieningen. Omdat op moment van schrijven nog niet bekend is hoe met deze zorgplicht om te gaan (bijvoorbeeld gewenste onderzoeksintensiteit) wordt normaal gesproken een globale onderzoeksinspanning gevraagd.

3.1 Resultaten en effectbeoordeling

Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit voedselrijke agrarische percelen, verharding en enkele groenstroken met plantensoorten van voedselrijke omstandigheden. Bijzondere abiotische omstandigheden zoals kwelzones, voedselarme oppervlaktewateren, oude bossen en schrale vegetaties ontbreken. Tijdens de veldbezoeken zijn geen Rode Lijstsoorten waargenomen, met uitzondering van de haas die als 'gevoelig' op de Rode Lijst staat. Ook kunnen laatvliegers (Rode Lijst: 'kwestbaar') in en rond het plangebied foerageren. Haas en laatvlieger worden al in hoofdstuk 2 benoemd. Voor haas is voldoende alternatief leefgebied in de omgeving beschikbaar, terwijl voor de laatvlieger (en andere vleermuizen) maatregelen getroffen dienen te worden om lichtverstoring te voorkomen terwijl de belangrijkste groenstructuren in stand blijven. Het is redelijkerwijs uitgesloten dat het plangebied een wezenlijk onderdeel is van de functionele leefomgeving van beschermde Rode Lijstsoorten anders dan de in hoofdstuk 2 beschreven soorten.

3.2 Maatregelen specifieke zorgplicht (artikel 11.27 Bal)

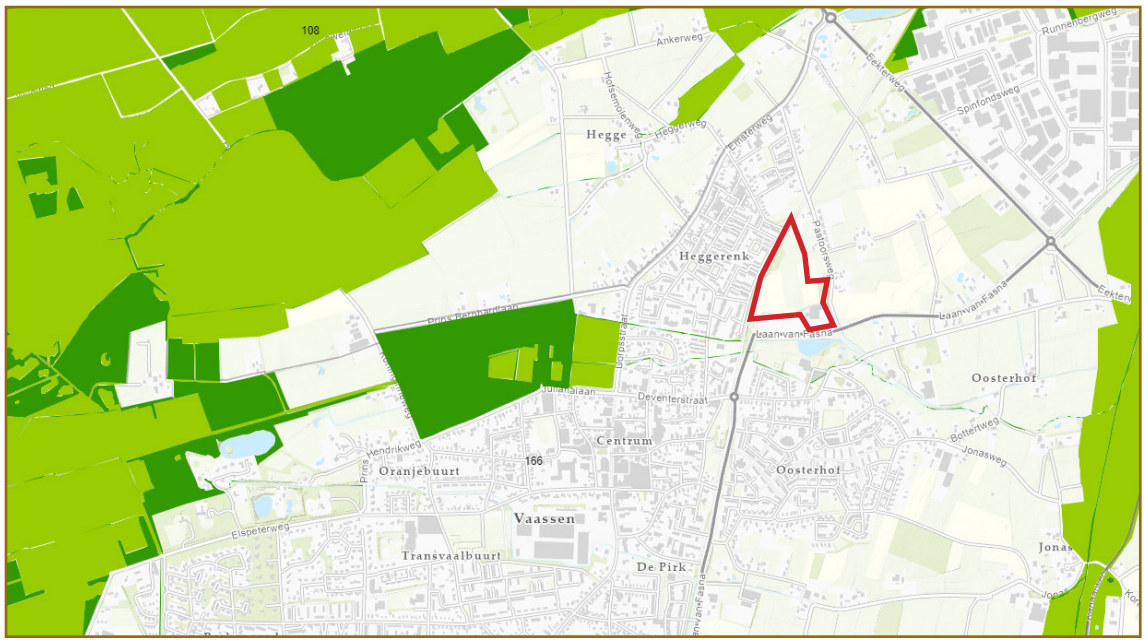
De voorgenomen ontwikkelingen hebben naar verwachting geen betrekking op leefgebied van Rode Lijstsoorten die niet op andere wijze beschermd zijn vanuit de Omgevingswet. Er wordt daarom geen wezenlijk negatief effect verwacht op de meeste soorten van de Rode Lijst die in de omgeving voorkomen en die als ten minste 'kwetsbaar' zijn beoordeeld. Voor een aantal vanuit de Omgevingswet beschermde soorten vogels, vleermuizen en overige zoogdieren zijn mogelijk wel maatregelen nodig om aan de specifieke zorgplicht te voldoen. Dit wordt beschreven in hoofdstuk 2 en samengevat in hoofdstuk 5 van voorliggend onderzoek.

4 Gebiedsbescherming en beschermde houtopstanden

Bij het onderdeel 'gebiedsbescherming' wordt de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden en een verkennende beoordeling van een mogelijk effect door de voorgenomen activiteiten op deze gebieden behandeld. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde gebieden waaronder het Natuurnetwerk Nederland en weidevogelgebieden. Als er sprake is van een mogelijk negatief effect, dan zijn vervolgstappen zoals aanvullend onderzoek en mogelijk planaanpassing nodig.

4.1 Gelders Natuurnetwerk (GNN), Groene Ontwikkelingszone (GO) en andere provinciaal beschermde natuurgebieden

Het plangebied ligt aan de rand van de bebouwde kom van Vaassen, buiten de begrenzing van het NNN, en andere provinciaal beschermde natuurgebieden, zoals aangewezen weidevogelgebieden (afbeelding 4.1). De afstand tot het dichtstbijzijnde natuurgebied is ca. 100 meter, waar een beek ligt die tot het GNN behoort. Toetsing aan externe werking is niet aan de orde in de provincie Gelderland. Er zijn derhalve geen vervolgacties nodig ten aanzien van provinciaal beschermde natuurgebieden. Bovendien zijn externe effecten op kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van GNN en GO in dit geval niet te verwachten gezien de aard van de ontwikkelingen in relatie tot de ligging ten opzichte van onderdelen van GNN en GO.

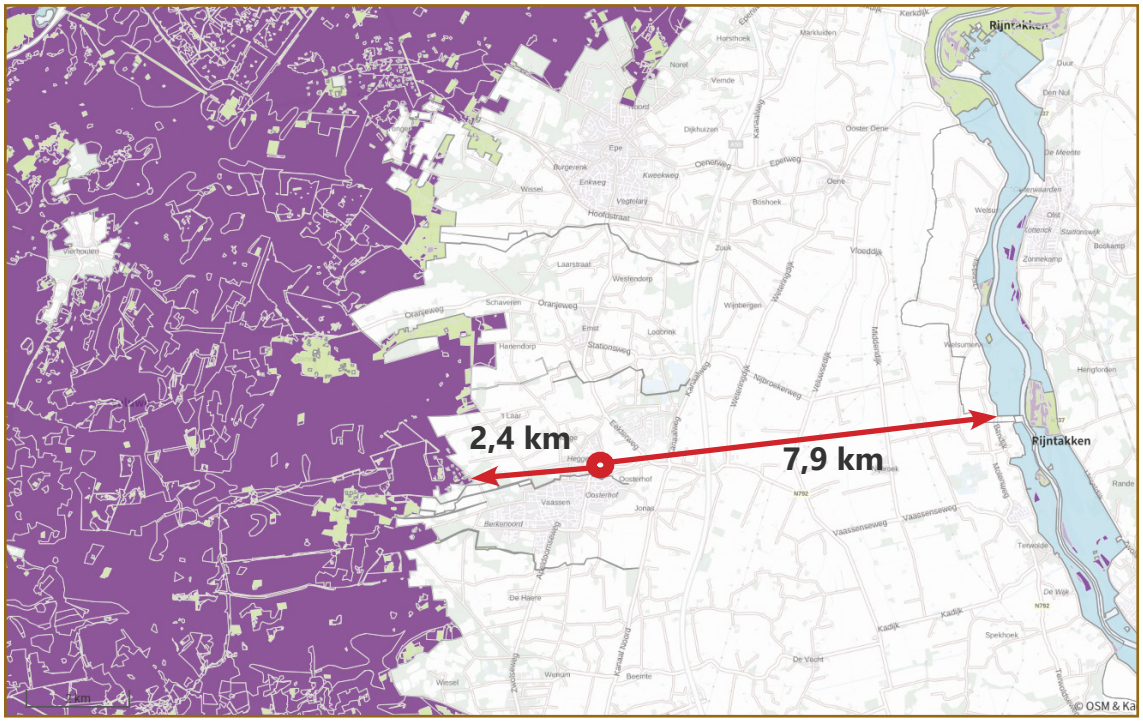
Afbeelding 4.1: Globale ligging van het plangebied (rode omlijnd) ten opzichte van provinciaal beschermde natuurgebieden. Het plangebied ligt buiten de begrenzing van GNN (donkergroen), GO (lichtgroen) en andere provinciaal beschermde natuurgebieden. Het plangebied ligt buiten de begrenzing van dergelijke gebieden. Bron ondergrond: Provincie Gelderland.

4.2 Natura 2000-gebieden

De kortste afstand tot Natura 2000-gebied 'Veluwe' bedraagt iets meer dan 100 meter (afbeelding 4.2). De afstand tot de dichtsbijzijnde stikstofgevoelige relevante habitattypen is circa 2,4 kilometer. Andere Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 5 kilometer afstand van het plangebied. Het plangebied heeft geen landschappelijke binding met Natura 2000-gebied.

Het gedeelte Natura 2000-gebied op korte afstand (< 1 kilometer) van het plangebied betreft een beek die een uitloper van het Natura 2000-gebied vormt en uitmondt in de Grift. Tot ongeveer 500 meter in zuidoostelijke richting is deze beekloop nog onderdeel van Natura 2000. De beek stroomt vanuit het westen eerst langs het kasteelpark van de Cannenburch door de woonwijk Heggerenk, en stroomt vervolgens onder de Laan van Fasna door langs de noordkant van woonwijk Oosterhof naar de agrarische percelen tussen Deventerstraat en Bottertweg. Ondanks de relatief geringe afstand tot dit onderdeel van het Natura 2000-gebied zijn effecten (behalve stikstof) redelijkerwijs uitgesloten. Er is geen sprake van oppervlakteverlies, versnippering of mechanische effecten aangezien het plangebied buiten de begrenzing ligt. De aanleg van de woonwijk zal niet leiden tot verontreiniging. Van verdroging is geen sprake aangezien de watergangen rond het plangebied niet aantakken op de Natura 2000-beek en bovendien geen verdroging te verwachten is door de ontwikkelingen.

Verstoring door licht, geluid, trillingen en optische verstoring kunnen in bepaalde gevallen leiden tot externe negatieve effecten op aangewezen Natura 2000-doelsoorten en/of -habitattypen. Echter, in dit geval is de beek voornamelijk aangewezen vanwege de beekprik en kan verder hooguit de ijsvogel foeragerend verwacht worden. Tussen het plangebied en de beek ligt de Laan van Fasna, een belangrijke en daardoor drukke ontsluitingsweg tussen Vaassen en de A50. Ook liggen o.a. een brandweerkazerne en tennisvereniging tussen plangebied en beek en stroomt de beek door en langs woonwijken. Het is uitgesloten dat de ontwikkelingen leiden tot effecten op instandhoudingsdoelstellingen van beekprik en ijsvogel. Voor de andere soorten en de habitattypen

Afbeelding 4.2: Afstand van het plangebied (rode cirkel) tot het kerngebied van Natura 2000-gebied 'Veluwe' (links) en Natura 2000-gebied 'Rijntakken' (rechts). Let op: een uitloper van de Veluwe ligt op veel kortere afstand van het plangebied, zie afbeelding 4.3. Andere Natura 2000-gebieden liggen op beduidend grotere afstand. Bron: Natura2000.nl.

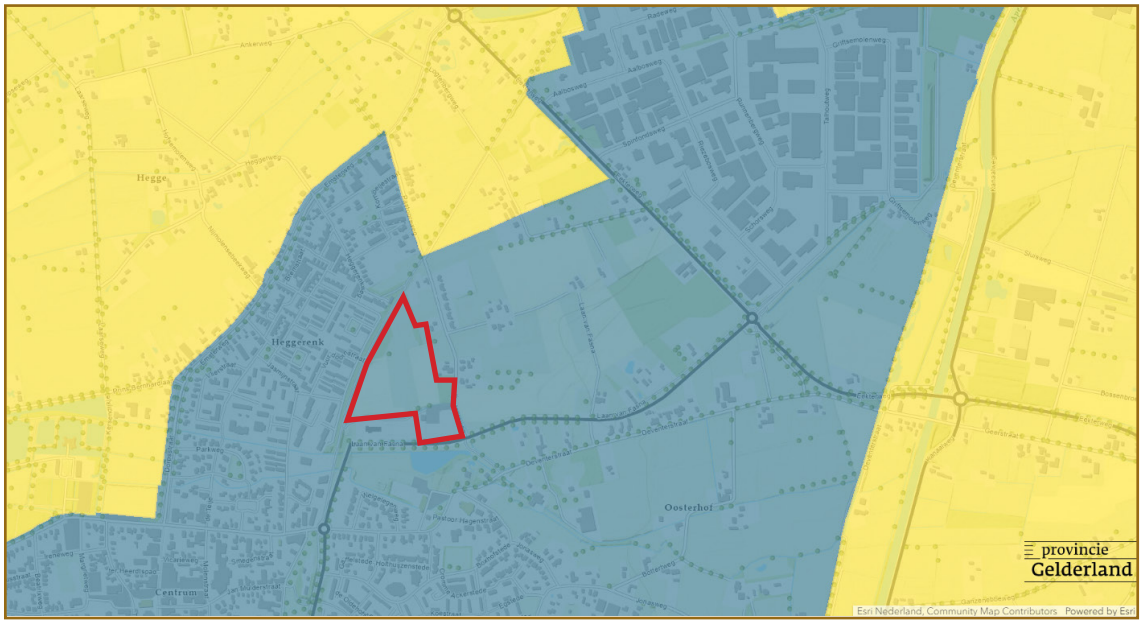
Afbeelding 4.3: Afstand van het plangebied (rode omlijnd) tot de uitloper van Natura 2000-gebied 'Veluwe' (groen). Bron: AERIUS Calculator.

geldt dat deze op veel grotere afstand (> 1 kilometer) voorkomen en dat externe effecten met uitzondering van stikstof op voorhand zijn uitgesloten.

Gezien de voorgenomen activiteiten, toekomstige inrichting en de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied zijn directe negatieve effecten (geluid, licht, trillingen etc.) door de gewenste ontwikkelingen en het toekomstige gebruik van het plangebied op aangewezen habitattypen en soorten van nabijgelegen Natura 2000-gebieden uitgesloten, met mogelijke uitzondering van effecten door stikstof. Voer daarom een berekening uit in AERIUS-Calculator om te bepalen of er sprake is van een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen en daarmee mogelijke vergunningplicht ten aanzien van het aspect stikstof. De stikstofberekening is geen onderdeel van voorliggende rapportage.

4.3 Beschermde houtopstanden Omgevingswet

Het plangebied ligt binnen de bebouwingscontour houtkap, daarom is op voorhand geen sprake van beschermde houtopstanden zoals beschreven in afdeling 11.3 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van beschermde houtopstanden. Wanneer bomen gekapt worden is mogelijk wel een gemeentelijke kapvergunning nodig.

Afbeelding 4.4: Globale ligging van het plangebied (rood kader) ten opzichte van de bebouwingscontour houtkap (blauw). Het gehele plangebied ligt binnen deze begrenzing. Er is derhalve geen sprake van provinciaal beschermde houtopstanden. Bron ondergrond: provincie Gelderland.

5 Conclusies en aanbevelingen

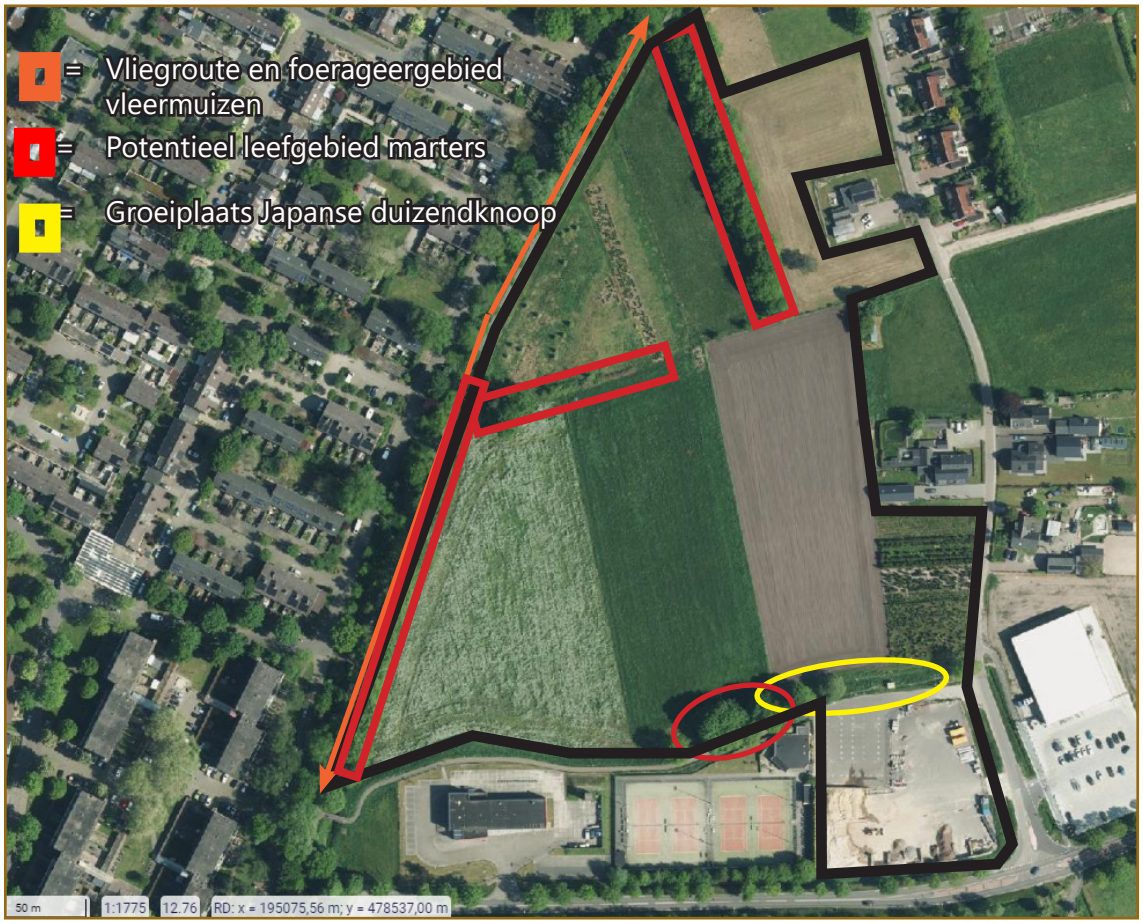
Vanuit de resultaten van de onderdelen 'soortenbescherming', 'gebiedsbescherming' en 'houtopstanden' worden conclusies getrokken. Aan de hand van deze conclusies worden aanbevelingen gedaan. Dit kan wijziging van de plannen en/of nader(e) onderzoek(en) inhouden.

5.1 Overzicht van de bevindingen

Soortbescherming	**Aanwezig**	**Effect**	**Overtreding OW**	**Nader onderzoek**	**Vervolgacties**
Flora - beschermde soorten	Nee	Geen	Nee	Nee	Geen
Broedvogels - jaarrond beschermde nesten categorie 1-4	Mogelijk	Nee*	*Nee, onderzoek reeds uitgevoerd	*Ja, steenuil. Reeds uitgevoerd.	*Vervolgonderzoek naar steenuil. Inmiddels al uitgevoerd, geen overtreding verbodsbepalingen dus geen omgevingsvergunning nodig ten aanzien steenuil. Resultaten beschreven in afzonderlijke rapportage.
Broedvogels - categorie 5	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Nee, want voldoende alternatieven in omgeving	Geen werkzaamheden binnen invloedssfeer bezette nesten uitvoeren. Bij start in de periode 1 maart - 15 augustus afstemming met broedvogeldeskundige om te bepalen of werkzaamheden kunnen plaatsvinden.
Vogels - overige broedvogels	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Nee	Geen werkzaamheden binnen invloedssfeer bezette nesten uitvoeren. Bij start in de periode 1 maart - 15 augustus afstemming met broedvogeldeskundige om te bepalen of werkzaamheden kunnen plaatsvinden.
Vleermuizen - verblijfplaatsen	Nee	Geen	Geen	Nee	Geen
Vleermuizen -essentieel foerageergebied	Mogelijk: Groenstrook ten W plangebied	Geen, mits **	Nee, mits **	Nee, mits **	* = Voorkom lichtverstoring door uitstraling van kunstlicht richting bomen langs fietspad ten westen plangebied te voorkomen.
Vleermuizen - vliegroutes	Mogelijk: Groenstroken ten N en O plangebied	Geen, mits ***	Nee, mits ***	Nee, mits ***	*** = Voorkom lichtverstoring door uitstraling van kunstlicht richting bomen ten westen plangebied te voorkomen.
Overige zoogdieren - beschermd	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Ja	Vervolgonderzoek naar verblijfplaatsen van steenmarter en kleine marterachtigen. Indien aanwezig moet een omgevingsvergunning 'flora- en fauna-activiteit' worden aangevraagd.
Overige zoogdieren - vrijgesteld	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Nee	Specifieke zorgplicht
Amfibieën - vrijgestelde soorten	Mogelijk	Mogelijk	Mogelijk	Nee	Specifieke zorgplicht
Overige beschermde soorten	Nee	Nee	Nee	Nee	Specifieke zorgplicht

Gebiedsbescherming	**Aanwezig**	**Effect**	**Vergunning nodig**	**Nader onderzoek**	**Vervolgacties**
Natuurnetwerk Nederland en overige provinciaal beschermde natuurgebieden	Nee	Nee	Nee	Nee	Geen
Natura 2000 m.u.v. stikstof	Nee	Nee	Nee	Nee	Geen
Natura 2000 - stikstof	n.v.t.	Mogelijk	Mogelijk	Ja	Voer een stikstofberekening uit in AERIUS-calculator om te bepalen of er sprake is van een vergunningplicht ten aanzien van stikstof.

Houtopstanden	**Aanwezig**	**Effect**	**Vergunning nodig**	**Meldings-plicht**	**Vergunning nodig?**
Beschermde houtopstand OW	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee

Afbeelding 5.1: Globale indicatie locaties van (mogelijke) beschermde gebiedsfuncties en aangetroffen groeilocaties Japanse duizendknoop. Bron ondergrond: PDOK luchtfoto.

5.2 Conclusies en aanbevelingen

5.2.1 Soortenbescherming

Vogels

Vogels met jaarrond beschermde nesten categorie 1-4

- De ontwikkelingen leiden niet tot overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten categorie 1 t/m 4. Voor steenuil is aanvullend onderzoek uitgevoerd en vastgesteld dat het plangebied geen essentieel foerageergebied of andere belangrijke functie betreft. De resultaten van dat onderzoek worden in een (nog op te stellen) afzonderlijke rapportage beschreven.

Vogelsoorten categorie 5 en overige broedvogels

- Voor alle inheemse vogelsoorten geldt dat het nest beschermd is vanaf balts en nestbouw, in de periode dat de vogel broedt en het nest nodig heeft om jongen groot te brengen én de periode van verzorging van vliegvlugge jongen. Werkzaamheden mogen niet leiden tot negatieve effecten op het functioneren van deze nestplaatsen. Houdt hier rekening mee, bij voorkeur door verstorende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Het verwijderen van opgaand groen dient hoe dan ook buiten het broedseizoen plaats te vinden

omdat vrijwel zeker broedgevallen aanwezig zullen zijn. Voor de meeste soorten is het broedseizoen de periode half maart - half augustus, maar eerdere of latere broedgevallen van met name duiven zijn niet op voorhand uitgesloten. Is dit niet mogelijk, schakel dan een broedvogeldeskundige in. De deskundige bepaalt onder welke voorwaarden de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden. Stem dit in een zo vroeg mogelijk stadium af vanwege de potentieel grote gevolgen voor de planning.

Vleermuizen

- Effecten op vleermuisverblijfplaatsen zijn uitgesloten zolang uitstraling van verlichting richting geschikte gebouwen naast het plangebied en de bomenrij langs het fietspad voorkomen wordt.

- Negatieve effecten op foerageergebied of vliegroutes zijn niet aan de orde, met mogelijke uitzondering van lichtverstoring van de vliegroute langs het fietspad en (niet-essentieel) foerageergebied. Voorkom uitstraling van verlichting richting de bomenrij langs het spoor en lichtverstoring van foerageergebied door spaarzaam om te gaan met (bouw-)verlichting nabij opgaand groen. Voer werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uit of neem maatregelen om uitstraling van kunstlicht richting bomen te voorkomen. Beperk de verlichtingshoogte tot maximaal 3 meter, gebruik afgeschermde armaturen, amberkleurige 'batlampen' en zorg ervoor dat lampen niet op omliggende bomen gericht worden. Wanneer deze maatregelen in acht worden genomen is er geen aanvullend onderzoek nodig ten aanzien van deze gebiedsfuncties.

Overige zoogdieren

- De groenstroken binnen het plangebied zijn mogelijk onderdeel van de functionele leefomgeving van steenmarter, bunzing en wezel. Het betreft een

Steenmarter en kleine marterachtigen

- Door aanwezigheid van beschadigingen/gaten aan de onderzijde van de gevelbekleding van het zuidelijke gebouw kan de ruimte onder het gebouw bereikt worden. Deze ruimte is mogelijk geschikt voor steenmarters als vaste rust- of voortplantingsplaats. Om vast te stellen of het plangebied daadwerkelijk een functie heeft voor steenmarter is soortgericht vervolgonderzoek noodzakelijk. Het onderzoek naar zowel steenmarter als bunzing en wezel moet worden uitgevoerd conform de richtlijnen van het Kennisdocument Kleine marterachtigen van BIJ12. Indien verblijfplaatsen worden aangetroffen in de te verwijderen groenstructuren is sprake van overtreding van de Omgevingswet en moet een omgevingsvergunning 'flora- en fauna-activiteit' worden aangevraagd bij de provincie Gelderland. Een onderdeel van een omgevingsvergunning is een activiteitenplan waarin mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven om negatieve effecten op beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Een andere optie is om op voorhand uit te gaan van aanwezigheid, een projectplan op te stellen en omgevingsvergunning aan te vragen. Geadviseerd wordt om dit vooraf met bevoegd gezag (provincie Gelderland) te overleggen.

Overige grondgebonden zoogdieren

- Aanwezigheid van andere (verblijfplaatsen van) beschermde grondgebonden zoogdieren is uitgesloten. Negatieve effecten op beschermde grondgebonden zoogdieren, anders dan kleine marterachtigen en steenmarter, door toedoen van de geplande werkzaamheden zijn daarmee uitgesloten. Wel kunnen enkele algemene kleine soorten voorkomen in het plangebied zoals egel, haas, veldmuis, huismuis en huisspitsmuis. Voor deze soorten geldt een provinciale vrijstelling en is geen nader onderzoek nodig. Wel is de specifieke zorgplicht van toepassing.

Overige soortgroepen

- Voor wat betreft overige soortgroepen (amfibieën, vissen, reptielen, ongewervelden en flora) heeft het plangebied geen functie voor beschermde soorten. Aanwezigheid van beschermde gebiedsfuncties in het plangebied van deze soortgroepen is uitgesloten. Houd wel rekening met de algemene en specifieke zorgplicht die geldt voor alle dieren, beschermd of niet. Dit geldt met name voor werkzaamheden aan en rond groenstructuren. Voer werkzaamheden op een rustig tempo en in één richting uit om eventueel aanwezige fauna tijd en ruimte te gunnen om een veilig heenkomen te zoeken.

Natuurinclusief ontwerp

- Geadviseerd wordt om te verkennen welke mogelijkheden er zijn om natuurinclusieve voorzieningen in het ontwerp op te nemen. Maatregelen ten gunste van de biodiversiteit gaan vaak hand in hand met een verbetering van de uitstraling, gebruiksplezier, en woongenot voor omwonenden. Bovendien zijn de meerkosten ten opzichte van het gehele project vaak verwaarloosbaar. Voorbeelden van maatregelen zijn vleermuiskasten of gierzwaluwkasten hoog in geschikte gevels. Ook het aanbieden van mogelijkheden voor huismussen wordt zinvol geacht omdat deze in de nabije omgeving voorkomen. Daarnaast is de afgelopen jaren duidelijk geworden dat ook voorheen algemene soorten zoals egels, bruine kikker, gewone pad en veel insecten landelijk sterk in aantal afnemen. Het zoveel mogelijk behouden van bestaand groen en voldoende en op juiste wijze aanbrengen van nieuwe groenstructuren, wadi's en andere elemenenten kan bijdragen aan een betere leefomgeving voor mens en dier. Er is tegenwoordig veel informatie beschikbaar wat betreft de mogelijkheden en de randvoorwaarden waaraan voorzieningen moeten doen. Ook De Slijpkruik informeert u graag over de mogelijkheden van het vergroten van de kansen voor zowel beschermde als algemenere soorten.

Ten aanzien van zorgplicht en calamiteiten

- Ten aanzien van álle flora en fauna (beschermd of niet beschermd) geldt de specifieke zorgplicht. Dit geldt met name voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Deze provinciale vrijstelling houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden en dat er 'met zorg voor de natuur' gewerkt dient te worden;

- Werk zoveel mogelijk vanaf één kant om aanwezige dieren de kans te geven om zelfstandige in een veilige richting te vluchten. In dit geval betekent dat richting noorden of oosten aangezien de Pastoorsweg alleen voor bestemmingsverkeer is en richting noorden een fietspad met brede, groene bermen ligt.

- Voer de werkzaamheden zoveel mogelijk bij daglicht uit.

- Verwijder struikgewas, hoog gras en andere dichte beschutte vegetatie buiten de voortplantingsperiode van zoogdieren en vogels en bij voorkeur ook buiten de overwinteringsperiode van egels. De periode september - oktober is hiertoe het meest geschikt. Raadpleeg buiten deze periode altijd een ecoloog om te bepalen of, en onder welke voorwaarden, de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden.

- Indien tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden opgestart of werkzaamheden voor langere tijd (meer dan 1-2 weken) stilliggen: voorkom vestiging van oeverzwaluw in zandhopen of vogels die op braakliggende terreinen nestelen zoals scholekster en kievit, die beiden in de directe omgeving al voorkomen.

- Als er tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen, dan dient

het werk tijdelijk te worden stilgelegd en contact te worden opgenomen met een deskundige (voor definitie ecoloog zie bijvoorbeeld website RVO) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige en bevoegd gezag moet in dat geval duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

5.2.2 Gebiedsbescherming

- Het plangebied ligt buiten de begrenzing van NNN of andere provinciaal planologisch beschermde natuurgebieden. Er zijn geen vervolgacties nodig ten aanzien van planologisch beschermde natuurgebieden.
- De ontwikkelingen voortvloeiend uit het voornemen leiden gezien de aard van het project en de afstand van het plangebied tot Natura 2000-gebied niet tot effecten op doelstellingen of kernkwaliteiten van beschermde natuurgebieden, met mogelijke uitzondering van effecten door een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige relevante habitattypen in Natura 2000-gebieden. Voer een berekening uit met behulp van AERIUS-Calculator om te bepalen of er sprake is van vergunningplicht ten aanzien van het aspect stikstof. Een uitloper van het Natura 2000-gebied Veluwe ligt weliswaar op korte afstand (ruim 100 meter), maar in hoofdstuk 4.2 is onderbouwd waarom effecten op aangewezen doelsoorten in en rond deze beek niet aan de orde zijn.

5.2.3 Houtopstanden

- Er worden geen houtopstanden gekapt die onder de Omgevingswet beschermd zijn. Het gehele plangebied ligt binnen de begrenzing van de bebouwingscontour houtkap. Voor de kap van bomen is mogelijk wel een gemeentelijke kapvergunning nodig.

Bijlage 1 Sfeerimpressie van het plangebied

Afbeelding 1: Terrein gezien vanaf de inrit Pastoorsweg richting parkeerterrein naast de tennisvereniging.

Afbeelding 2: Het gemeentelijke gronddepot in de hoek Pastoorsweg - Laan van Fasna. Het terrein is enkele jaren geleden aangelegd en volledig verhard.

Afbeelding 3: Aanblik plangebied vanaf de Pastoorsweg, gezien in westelijke richting. Links het groepje bomen naast de kantine van de tennisvereniging.

Afbeelding 4: Het plangebied bestaat momenteel voornamelijk uit voedselrijk agrarisch grasland.

Afbeelding 5: Recent ingezaaid grasland centraal in het plangebied.

Afbeelding 6: Graslandperceel rond de woning in het noordoostelijk deel van het plangebied.

Afbeelding 7: Struweel rond het groepje bomen direct ten noorden van het kantinegebouw van de tennisvereniging.

Afbeelding 8: Bosstrook in het noordelijk deel van het plangebied.

Afbeelding 9: Noordwestelijk deel plangebied naast het fietspad, waar tot vorig jaar kerstbomen gekweekt werden.

Afbeelding 10: Verwilderde groenstrook met braamstruweel centraal in het noordwestelijk deel van het plangebied.

Afbeelding 11: De groenstrook met struweel gezien centraal vanuit het plangebied. Op de achtergrond de bomen langs het fietspad.

Afbeelding 12: Haas in het grasland.

Bijlage 2 Samenvatting wettelijk kader

Bij een ecologische quickscan wordt de ingreep door ons getoetst aan de huidige natuurwetgeving, de omgevingswet. In deze bijlage vindt u een korte samenvatting van deze wetgeving.

1. Omgevingswet in het kort

De Omgevingswet (OW) is de huidige wetgeving in de Nederlandse wet die bescherming van natuurgebieden reguleert. De wet vervangt sinds 1 januari 2024 de Wet natuurbescherming, die in 2017 werd ingevoerd als samenvoeging van de daarvoor geldende natuurwetten: de Flora- en Faunawet voor dier- en plantensoorten, de Natuurbeschermingswet voor natuurgebieden en landschappen, en de Boswet voor bos- en houtopstanden. Deze wetten zijn destijds samengevoegd om de wetgeving omtrent natuurbescherming duidelijker en overzichtelijker te maken. De nieuwe Omgevingswet regelt zowel de bescherming van natuurgebieden als dat van individuele soorten en bijbehorende habitats.

2. Zorgplicht

Als er sprake is van een flora en fauna activiteit geldt hiervoor de specifieke zorgplicht, zoals benoemd in het Bal artikel 11.27. Een flora- en fauna-activiteit is als volgt gedefinieerd in de Omgevingswet: 'Activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren en planten'.

In afdeling 1.3 van de OW wordt de algemene zorgplicht beschreven. In deze zorgplicht is bepaald dat iedereen zorg draagt voor natuurgebieden, planten, en dieren.

Artikel 1.7(a) van de OW luidt als volgt:
Een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving, is verplicht:

- alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen,
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken,
- als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.

Het is verboden een activiteit te verrichten of na te laten als door het verrichten of nalaten daarvan aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan of dreigen te ontstaan.

3. Soortenbescherming

De soortenbescherming bestaat uit drie beschermingsregimes met ieder hun eigen beschermde soortenlijsten en verbodsbepalingen:

- De Vogelrichtlijnsoorten (VR)
- De Habitatrichtlijnsoorten (HR)
- Overige soorten (genoemd in bijlage IX behorend bij artikel 11.54 van het besluit activiteiten leefomgeving)

Per beschermingsregime is vastgesteld aan welke voorwaarden voldaan moet worden om een omgevingsvergunning of vrijstelling verleend te krijgen door het bevoegd gezag (de provincie). Een tabel met een samenvatting van de geldende verbodsbepalingen is op de volgende pagina opgenomen (tabel 1.1).

De beschermde soorten uit de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR) zijn vastgesteld door de EU. Voor de soorten uit de derde categorie geldt dat provincies de vrijheid hebben om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid.

Tabel 1.1: Samenvatting verbodsbepalingen soortenbescherming Omgevingswet, beschreven in het besluit activiteiten leefomgeving (BAL)			
Paragraaf	**Artikel**	**Lid**	**Verbodsbepaling**
§ 11.2.2.: Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten Vogelrichtlijn	11.37	1	Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
		1a	Het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn;
		1b	Het opzettelijk vernielen van of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
		1c	Het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
		1d	Het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.
		3	Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.
§ 11.2.3.: Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten Habitatrichtlijn	11.46	1	Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten geldt voor:
		1a	Het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
		1b	Het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
		1c	Het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
		1d	Het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
		1e	Het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied
§ 11.2.4.: Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten	11.54	1	Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor: Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
		1a	Het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
		1b	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
		1c	Het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen, of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
Het wegnemen van nesten is toegestaan MITS het buiten het broedseizoen en niet behorend tot een soort met een jaarrond beschermd nest.			

4. Gebiedsbescherming

De Omgevingswet regelt de bescherming van de door de EU aangewezen beschermde gebieden genaamd Natura 2000-gebieden. Natura 2000-gebieden zijn opgedeeld in Vogelrichtlijn-gebieden en Habitatrichtlijn-gebieden. Alle activiteiten die een mogelijk negatief effect kunnen hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden, mits een vergunning is uitgegeven na het uitvoeren van een Habitattoets. Uit deze Habitattoets moet zijn gebleken dat door de geplande activiteiten geen natuurlijke kenmerken van het gebied worden aangetast. Daarnaast moet hieruit zijn gebleken dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Bovendien verordent de wet de provincies om natuur aan te wijzen met bijzondere natuurlijke of landschappelijke waarde onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen ecologische hoofdstructuur). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële) waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd.

5. Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en hadden onder de Wet natuurbescherming geen juridische status. Onder de huidige wetgeving (Omgevingswet) betekent plaatsing op de lijst niet automatisch dat de soort beschermd is; Daarvoor is opname van de soort onder de Omgevingswet nodig. De Omgevingswet voorziet echter wel in enige mate in bescherming voor soorten van de Rode Lijst, door de specifieke zorgplicht. De omgevingswet vereist van provincies dat zij de nodige maatregelen nemen voor het behoud en herstel van soorten van de Rode Lijst. Eventuele negatieve effecten op Rode Lijst soorten door toedoen van ruimtelijke ingrepen of ontwikkelingen dienen door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt en/of gecompenseerd te worden.